Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 20 oktober 2026

Portefeuille: Digitale zaken
Werk, Inkomen en Bestaanszekerheid, Groen en Buitenspelen (incl. de Hortus), Toezicht, Regelgeving en Handhaving Openbare ruimte, Onderwijs

Agendapunt: B14

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de uitkomsten van de hercontrole op de uitvoering van de Wet politiegegevens en instemmen met de raadsinformatiebrief over de uitkomsten

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het auditrapport over de hercontrole op de naleving van de Wet politiegegevens. De hercontrole heeft betrekking op de onderdelen van de wet waarvan bij de voorafgaande externe audit over 2024 was gebleken dat er sprake was van tekortkomingen. De hercontrole toetst of op deze punten nu wel adequaat uitvoering wordt gegeven aan de wet. De auditor concludeert dat er na hercontrole nog 3 aanbevelingen (van de oorspronkelijke 15) openstaan. Deze aanbevelingen worden door het college opgepakt.
2. In te stemmen met de aanbieding van de resultaten aan de Autoriteit Persoonsgegevens (zoals wettelijk voorgeschreven).
3. In te stemmen met de raadsinformatiebrief, waarmee de uitkomsten van de externe audit en de daaropvolgende hercontrole gezamenlijk worden aangeboden aan de raad.

Kernboodschap

Het college heeft kennisgenomen van de uitkomsten van de hercontrole op de uitvoering van de Wet politiegegevens. Deze hercontrole heeft betrekking op de opvolging van 15 aanbevelingen die waren opgesteld bij de voorafgaande externe audit over 2024. De auditor concludeert dat er na hercontrole nog 3 aanbevelingen openstaan. Deze aanbevelingen worden door het college opgepakt.

Bestuurlijke achtergrond

Het college is als werkgever van buitengewoon opsporingsambtenaren verwerkingsverantwoordelijk in het kader van de Wet politiegegevens. Er is door de minister van Justitie en Veiligheid als uitvloeisel van de wet een auditregeling Wet politiegegevens vastgesteld. Hierin is vastgesteld dat elke vier jaar een audit door een externe RE-auditor wordt uitgevoerd die in 'short form' wordt verstrekt aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Op de opvolging van de aanbevelingen uit de externe audit wordt vervolgens verplicht een hercontrole uitgevoerd over de punten die in de audit onvoldoende scoorden.

Op 20 december 2022 heeft het college kennisgenomen van de uitkomsten van de externe audit op de uitvoering van de Wet politiegegevens over de jaren 2020 en 2021.

Op 27 februari 2024 heeft het college kennisgenomen van de uitkomsten van de hercontrole (interne audit) van de audit op de uitvoering van de Wet politiegegevens in 2023 en 2024.

Op 17 februari 2026 heeft het college kennisgenomen van de uitkomsten van de externe audit over het jaar 2024. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze externe audit is er in het eerste half jaar van 2026 een hercontrole uitgevoerd naar de openstaande aanbevelingen. Het rapport over deze hercontrole is opgeleverd en wordt nu aangeboden aan het college en daarna aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

1. Artikel 160, eerste lid onder a, van de Gemeentewet stelt dat het college het dagelijks bestuur van de gemeente voert.
2. Artikel 33, eerste en tweede lid, van de Wet politiegegevens draagt het college op om periodiek privacy-audits naar de uitvoering van deze wet te verrichten en om de Autoriteit Persoonsgegevens te informeren over de uitkomsten.
3. De Regeling periodieke audit politiegegevens geeft nadere regels over de inrichting en uitvoering van de audits.

Onderbouwing besluit

Inleiding

Sinds 1 januari 2019 is de aangepaste Wet politiegegevens (Wpg) van kracht. De aangepaste Wpg regelt het regime waaronder buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) gegevens verwerken. Wanneer boa's hun opsporingsbevoegdheid inzetten, verwerken zij politiegegevens, waardoor voor de bescherming van deze gegevens de Wpg van toepassing is (en niet de Algemene verordening persoonsgegevens (Avg)). De normen die uit de Wpg voortvloeien zijn grotendeels gelijk aan die uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming, maar niet identiek. Zo kent de Wpg bijvoorbeeld specifieke bewaartermijnen voor de opslag van politiegegevens, terwijl de AVG geen concrete bewaartermijnen voorschrijft. Ook stelt de Wpg andere eisen bij het delen van politiegegevens tussen verschillende partijen, is er een verplichting tot logging (vastlegging langs elektronische weg) en zijn er in de Wpg aanvullende beperkingen en uitzonderingen op de in de AVG geldende privacyrechten van betrokkenen. De Wpg kent tot slot een auditverplichting.

Politiegegevens mogen alleen verwerkt worden door boa's of aangewezen geautoriseerde functionarissen in de zin van de Wpg. De gemeente verwerkt politiegegevens in de volgende processen:

- Strafrechtelijke handhaving op leerplicht (directie Onderwijs);
- Het uitvoeren van strafrechtelijke (fraude)onderzoeken o.g.v. Participatiewet, IOAW en IOAZ (directie Inkomen);
- Strafrechtelijke handhaving van milieudelicten door boa's in het Amsterdamse Bos (directie Sport en Bos);
- Strafrechtelijke handhaving in de openbare ruimte, in het openbaar vervoer en op het water (directie THOR).

Ad 1: kennisnemen van de uitkomsten van de hercontrole

Het is wettelijk verplicht dat er eens in de vier jaar een externe audit wordt gedaan op de wijze waarop wij de Wet politiegegevens uitvoeren. Vervolgens vindt er dan binnen 6 maanden een hercontrole in de vorm van een interne audit plaats naar de opvolging van de aanbevelingen uit de externe audit. De eerste externe controle is uitgevoerd door ACAM (over de jaren 2020-2021) en leidde tot 101 verbeterpunten. De tweede externe audit is ook uitgevoerd door ACAM (over het jaar 2024) en daarna stonden er nog 15 aanbevelingen open (het auditrapport is bijgevoegd als bijlage). De hercontrole die in de eerste helft van 2026 heeft plaatsgevonden heeft betrekking op hoe die 15 aanbevelingen zijn opgevolgd (het auditrapport is bijgevoegd als bijlage).

In de audit en de hercontrole worden de geldende normen gescoord op rood (voldoet niet), oranje (voldoet deels) of groen (voldoet volledig). Als een oordeel eenmaal op groen is gezet, dan betekent dit dat de gemeente vanaf dat moment blijft voldoen aan die norm, zolang de procedures en maatregelen in stand gehouden worden. Er is gescoord voor elk van de 4 voornoemde directies afzonderlijk. Daarnaast zijn er ook maatregelen die niet op directieniveau maar op stedelijk niveau geregeld worden, zoals bijvoorbeeld het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming. Dat soort maatregelen zijn per directie gescoord en komen dus vier keer in terug in het overzicht.

In de externe audit die in januari 2026 is afgerond door ACAM wordt elke norm beoordeeld op opzet (is een maatregel formeel getroffen en beschreven), bestaan (wordt de maatregel aantoonbaar uitgevoerd) en werking (was de procedure of maatregel het gehele kalenderjaar 2024 voldoende in werking). Omdat veel maatregelen en procedures in de loop van 2024 zijn doorgevoerd, was daar geen groen oordeel mogelijk en heeft de auditor toen afkeurend geoordeeld. De Directie Middelen en Control (DMC) heeft in het eerste half jaar van 2026 een hercontrole uitgevoerd. Conform de aanwijzingen van de Autoriteit Persoonsgegevens is hierbij de werking niet getoetst, wel op opzet en bestaan. Daarbij was het expliciet in scope om te beoordelen in hoeverre de inmiddels (in 2025 en begin 2026) uitgevoerde maatregelen de door ACAM gedane aanbevelingen voldoende heeft afgedekt.

De interne auditor die de hercontrole heeft uitgevoerd (DMC) constateert dat na de afronding van de externe audit over 2024 een aantal mooie stappen zijn gezet. Er is tijdig een verbeterplan opgesteld en vastgesteld voor de 15 normen waarvoor verbetermaatregelen zijn geformuleerd. Al ten tijde van het schrijven van het verbeterplan is gestart met realisatie van de aanbevelingen.

Bij de afronding van de hercontrole resteren nu nog 3 bevindingen. Die hebben betrekking op de directie Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte, waarvan de systemen en de systematiek ook wordt gebruikt door de directie Sport en Bos. De aanbevelingen hebben betrekking op de volgende punten:

- Archivering van de oude tikverbalen, hetgeen onderdeel is van een lopend migratietraject;
- De implementatie van de monitoring (door middel van controle van logbestanden) van de rechtmatigheid van de gegevensverwerking; hiervoor is inmiddels een procedure ontwikkeld;
- De kwaliteitscontrole van de tikverbalen dient expliciet ook te zien op volledigheid. Op dit punt is het werkproces en de controle inmiddels aangepast.

Ook is tijdens de audit gebleken dat een aantal convenanten aan actualisatie toe zijn. Dat hangt samen met aanpassingen aan nieuwe wetgeving, zoals de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs).

De resultaten van de hercontrole laten zien dat de organisatie de openstaande aanbevelingen uit de externe audit van de ACAM snel en goed heeft opgepakt. Er is een goed fundament gelegd om blijvend te voldoen aan de Wet politiegegevens.

Ad 2: instemmen met de aanbieding van de resultaten aan de Autoriteit Persoonsgegevens

De verkorte versie van de uitkomsten van de hercontrole moet vóór 31 december 2026

aangeboden aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit is een wettelijke verplichting. Het document wordt door de directie Digitale Strategie en Informatie geüpload in het informatiesysteem van de Autoriteit persoonsgegevens.

Ad 3: instemmen met de raadsinformatiebrief, waarmee de uitkomsten van de externe audit en de daaropvolgende hercontrole gezamenlijk worden aangeboden aan de raad

Bij het aanbieden van het rapport van de externe auditor aan het college op 17 februari 2026 was voorzien dat het externe auditrapport als bijlage zou worden aangeboden

bij de jaarverslagen 2025 over informatiebeveiliging, gegevensbescherming en informatiebeheer. Omdat de uitkomsten van de hercontrole zo spoedig beschikbaar waren, is ervoor gekozen om de uitkomsten van beide audit gezamenlijk aan te bieden aan de raad, voorzien van een toelichtende raadsinformatiebrief.

Duurzaamheid

Niet van toepassing. De voordracht heeft betrekking op de naleving van de Wet politiegegevens. In die wet is duurzaamheid geen thema en geen voorwaarde.

Participatie

Participatie is niet toegestaan volgens de uitvoeringsregels voor deze audit. De auditor vormt een onafhankelijk oordeel volgens de voorgeschreven criteria.

Financiële onderbouwing

Conclusie:

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst. De directie Digitale Strategie en Informatie verzorgt de aanlevering van de korte versie van het auditrapport aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-051431	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-054423	2. Auditrapport externe audit 181.600.24-R_shortform.pdf (pdf)
AD2026-054424	1. Aanbiedingsbrief ACAM externe audit.pdf (pdf)
AD2026-054425	0. Raadsinformatiebrief.docx (msw12)
AD2026-054426	3. Auditrapport hercontrole WPG_shortform.pdf (pdf)
AD2026-054427	Advies (pdf)
AD2026-056570	B - 14 Getekende brief VN2026-011676.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten